

BS/136/2011

**OPINIE O PRZEMYCIE, PODRÓBKACH
I PRACY CELNIKÓW**



Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
13 stycznia 2011 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

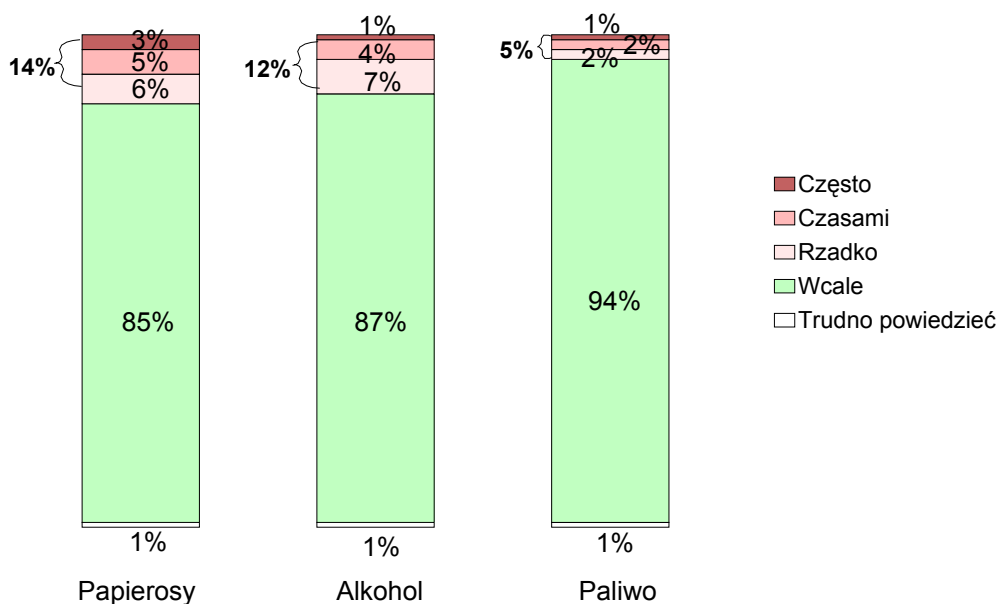
W jednym z ostatnich sondaży¹ sprawdziliśmy, jak Polacy odnoszą się do zjawiska przemytu oraz dystrybucji towarów podrabianych. Chcieliśmy się dowiedzieć nie tylko, jaki jest ich stosunek do etycznego aspektu wskazanych zjawisk, ale także, czy jako konsumenci sami sięgają po produkty pochodzące z przemytu lub podrabiane. Zapytaliśmy również o ocenę pracy Służby Celnej – instytucji podlegającej Ministerstwu Finansów, której zadaniem jest, między innymi, kontrola przestrzegania przepisów dotyczących prawa celnego i własności intelektualnej, w tym znaków towarowych.

KUPOWANIE TOWARÓW POCHODZĄCYCH Z PRZEMYTU I PRODUKTÓW PODRABIANYCH

Blisko co czwarty badany (23%) przyznaje, że zdarza mu się co najmniej sporadycznie kupować towary pochodzące z przemytu. Zbliżone odsetki osób deklarują, że kupują przemycane papierosy i alkohol (odpowiednio 14% i 12%), przy czym w przypadku papierosów grupa, która przyznaje, że nabywa je często, jest trzykrotnie większa od kupujących przemycany alkohol. Paliwo, które trafia do Polski nielegalnie, kupuje – przynajmniej rzadko – co dwudziesty ankietowany (5%). Podobna liczba badanych (7%) wymienia jeszcze inne towary pochodzących z przemytu, które zdarza im się kupować. Jak wynika z deklaracji, są to przeważnie: odzież i obuwie, kosmetyki, rzadziej artykuły spożywcze albo sprzęt elektroniczny.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (256) przeprowadzono w dniach 8 – 14 września 2011 roku na liczącej 1077 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. JAK CZĘSTO ZDARZA SIĘ PANU(I) KUPOWAĆ NASTĘPUJĄCE PRODUKTY POCHODZĄCE Z ZAGRANICY, KTÓRE TRAFIŁY DO KRAJU BEZ UREGULOWANIA ZA NIE ODPOWIEDNICH OPŁAT, TZN. POCHODZĄCE Z PRZEMYTU?



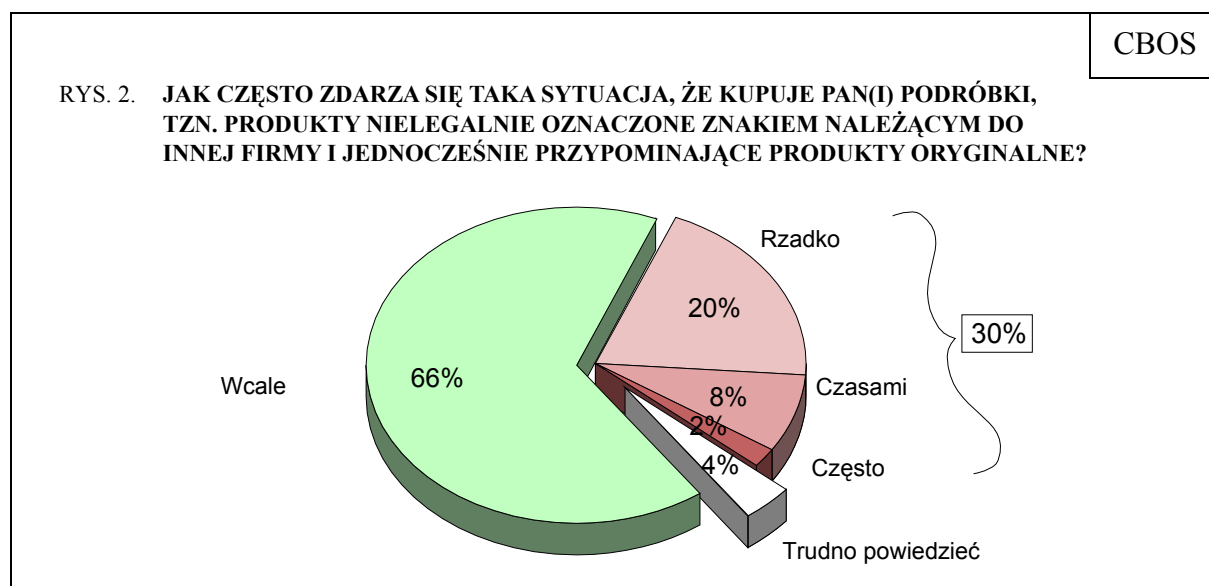
Do kupowania alkoholu pochodzącego z przemytu trzykrotnie częściej przyznają się mężczyźni niż kobiety (wynika to z faktu, że po prostu częściej spożywają alkohol²), pracownicy usług, robotnicy wykwalifikowani (w zdecydowanej większości są to mężczyźni), bezrobotni, a także osoby niepraktykujące religijnie. Wśród osób przyznających się do kupowania papierosów z przemytu także istnieje dysproporcja między płciami (co też w dużym stopniu wynika z różnic w konsumpcji tej używki³). Podobnie jak w przypadku alkoholu, nabywców nielegalnych papierosów jest relatywnie więcej wśród pracowników usług, robotników wykwalifikowanych, ale też niewykwalifikowanych, oraz wśród osób nieuczestniczących w praktykach religijnych. Na kupowanie papierosów z przemytu ma wpływ sytuacja materialna respondentów – częściej robią to osoby źle oceniające swoje warunki materialne niż lepiej sytuowane. Nielegalne źródła sprzedaży wyrobów tytoniowych są nieco bardziej popularne wśród młodszych badanych niż wśród starszych. Jak wynika z deklaracji, odbiorcami przemycanego paliwa są najczęściej osoby pracujące w prywatnych gospodarstwach rolnych i rolnicy.

² Zob. komunikat CBOS „Postawy wobec alkoholu”, oprac. M. Feliksiak, sierpień 2010.

³ Zob. komunikat CBOS „Postawy wobec palenia papierosów”, oprac. M. Feliksiak, czerwiec 2011.

Jeśli chodzi o zróżnicowania regionalne, to relatywnie więcej deklaracji świadczących o nabywaniu alkoholu z przemytu jest w województwie lubelskim, lubuskim, podkarpackim i śląskim, papierosów – w lubelskim, łódzkim, podlaskim i warmińsko-mazurskim, a paliw – w lubelskim, lubuskim, łódzkim i podlaskim.

Do kupowania podróbek – produktów nielegalnie oznaczonych znakiem należącym do innej firmy i zazwyczaj przypominających rzeczy oryginalne – przyznaje się niemal jedna trzecia badanych (30%). Większość z nich nabywa je rzadko (20%), a co dziesiąty (10%) przynajmniej od czasu do czasu.



Podróbki stosunkowo częściej niż inni kupują respondenci mający nie więcej niż 44 lata, w tym wyjątkowo często badani między 25 a 34 rokiem życia, a ponadto uczniowie i studenci, bezrobotni, osoby zatrudnione jako robotnicy, pracownicy usług, technicy i średni personel. Dochody nie są czynnikiem wyraźnie różnicującym nabywanie podróbek. Można zauważyć, że podrobione towary są nieco bardziej popularne wśród osób z gospodarstw domowych o stosunkowo niskich dochodach *per capita*. Z drugiej strony, ankietowani oceniający swoją sytuację materialną jako złą, nabywają je wyraźnie rzadziej niż lepiej sytuowani.

Nabywcy podróbek najczęściej przyznają się do kupowania podrabianej odzieży i obuwia (65%), a w dalszej kolejności kosmetyków i perfum (24%). Inne kategorie towarów pojawiają się w deklaracjach niewielkiej liczby badanych (od 1% do 3%) – są to artykuły

motoryzacyjne, narzędzia, sprzęt elektroniczny i oprogramowanie komputerowe, artykuły spożywcze, chemiczne i papierosy.

		CBOS
Podróbki jakich produktów zdarza się Panu(i) kupować?		N=318
Odzież, obuwie		65%
Kosmetyki, perfumy		24%
Artykuły motoryzacyjne, narzędzia		3%
Sprzęt elektroniczny		2%
Płyty, programy i gry komputerowe		2%
Artykuły spożywcze, słodczyce		2%
Chemia gospodarcza, środki czyszczące		1%
Papierosy		1%
Inne, wypowiedzi ogólne		1%
Nie pamiętam, trudno powiedzieć		10%

STOSUNEK DO KUPOWANIA TOWARÓW POCHODZĄCYCH Z PRZEMYTU I PRODUKTÓW PODRABIANYCH

Trzy czwarte badanych (75%) uważa, że kupowanie towarów pochodzących z przemytu jest czymś niewłaściwym. Niemal taki sam odsetek (74%) potępia nabywanie produktów podrabianych. Natomiast w obu przypadkach 17% ankietowanych nie widzi w tym nic niewłaściwego.



We wszystkich analizowanych grupach społecznych i demograficznych przeważa dezaprobata kupowania zarówno produktów pochodzących z przemytu, jak i podrabianych. Przekonanie, że nie ma w tym nic niewłaściwego nieco częściej, na tle innych badanych, deklarują robotnicy (wykwalifikowani i niewykwalifikowani), bezrobotni i respondenci o najniższych dochodach na osobę w gospodarstwie domowym. Relatywnie najwyższe odsetki twierdzących, że kupowanie rzeczy z przemytu nie jest niewłaściwe, odnotowujemy w województwie warmińsko-mazurskim (43%), podlaskim (35%) i zachodniopomorskim (27%).

Zarówno wśród osób kupujących towary z przemytu i podróbki, jak i wśród niemających takich doświadczeń, przeważają negatywne oceny tych działań, choć wśród nabywców występują one rzadziej.

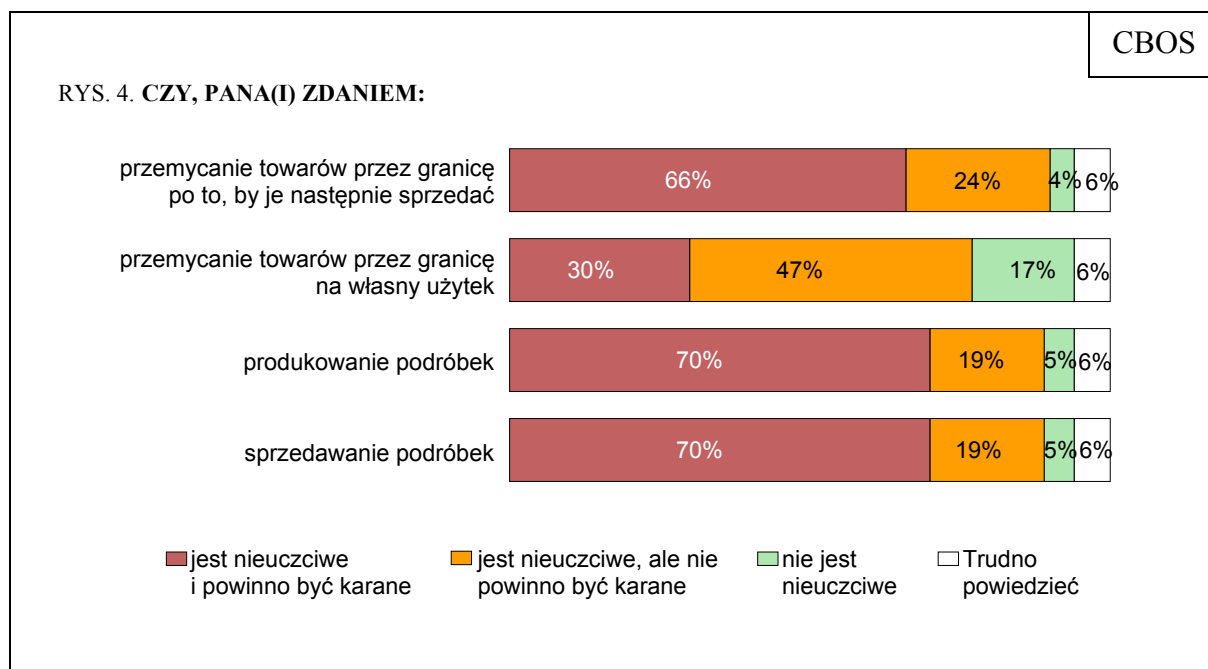
Tabela 1

Czy zdarza się Panu(i) kupować następujące produkty pochodzące z zagranicy, które trafiły do kraju bez uregulowania za nie odpowiednich opłat, tzn. pochodzące z przemytu?	Jak Pan(i) ocenia, czy kupowanie produktów pochodzących z zagranicy, które trafiły do kraju bez uregulowania za nie odpowiednich opłat, tzn. pochodzących z przemytu:		
	jest czymś niewłaściwym	nie ma w tym nic niewłaściwego	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Alkohol			
Tak	59	28	12
Nie	77	16	7
Papierosy			
Tak	61	31	8
Nie	77	15	8
Paliwo			
Tak	68	27	5
Nie	75	17	8
Jakiegokolwiek towary			
Tak	63	29	8
Nie	79	14	7

Tabela 2

Czy zdarza się taka sytuacja, że kupuje Pan(i) podróbki, tzn. produkty nielegalnie oznaczone znakiem należącym do innej firmy i jednocześnie przypominające produkty oryginalne?	Jak Pan(i) ocenia, czy kupowanie produktów nielegalnie oznaczonych znakiem należącym do innej firmy i jednocześnie przypominających produkty oryginalne, tzn. podróbek:		
	jest czymś niewłaściwym	nie ma w tym nic niewłaściwego	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Tak	62	32	6
Nie	80	11	9

Ogromna większość badanych (90%) uważa, że przemykanie towarów w celach zarobkowych jest nieuczciwe, w tym dwie trzecie (66%) dodatkowo sądzi, że powinno ono być karane, a co czwarty (24%) potępia taką działalność, ale przeciwny jest penalizacji. Bardziej ulgowo traktowane jest przewożenie nieoclonionych produktów na własny użytek. Co prawda ponad trzy czwarte badanych (77%) twierdzi, że takie postępowanie jest nieuczciwe – niemniej większość z tej grupy (47%) nie odwołuje się do konieczności stosowania sankcji. Niespełna jedna piąta (17%) nie postrzega przemykania towarów na własny użytek jako działania nieuczciwego. Natomiast zarówno produkcja podróbek, jak i ich dystrybucja są oceniane jednakowo krytycznie. Siedmiu na dziesięciu respondentów (70%) postuluje karanie zarówno producentów, jak i sprzedawców towarów podrabianych, a co piąty (19%) ocenia te działania jedynie jako nieuczciwe.



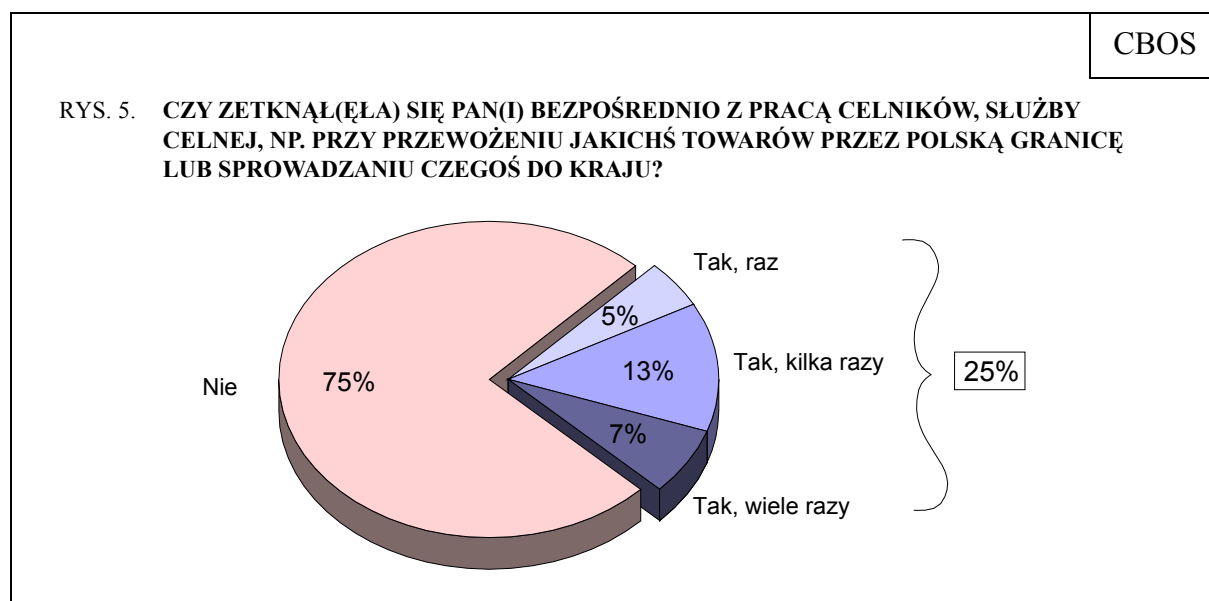
O ile zarówno kupujący towary z przemytu, jak i niemający takich doświadczeń w większości oceniają te działania jako nieuczciwe, o tyle ci drudzy częściej niż nabywcy twierdzą, że karze powinno podlegać zarówno sprzedawanie produktów z przemytu (70% wobec 54%), jak i nielegalne ich przewożenie przez granicę na własny użytek (33% wobec 21%). Podobna sytuacja dotyczy podróbek. Ich odbiorcy nieco rzadziej niż ci, którzy nie kupują towarów podrabianych, opowiadają się za sankcjami prawnymi dla produkujących (61% wobec 75%) i dla dystrybuujących tego typu towary (61% wobec 75%).

Bardziej restrykcyjne postawy wobec przemytu oraz produkcji i dystrybucji podróbek współwystępują z wyższym wykształceniem badanych i lepszą sytuacją materialną. Ponadto karanie producentów podróbek i handlujących nimi, a także przemycających produkty na własny użytek wyraźnie częściej niż pozostali postulują rolnicy i prywatni przedsiębiorcy oraz pracownicy administracyjno-biurowi.

Jeśli chodzi o regionalne zróżnicowania opinii, to łagodniej do kwestii przemytu na użytek własny, tzn. nie postulując sankcji, odnoszą się badani z województwa podlaskiego, warmińsko-mazurskiego i lubuskiego. Ankietowani z dwóch pierwszych województw również nieco rzadziej niż inni postulują karanie osób przemycających towary na sprzedaż.

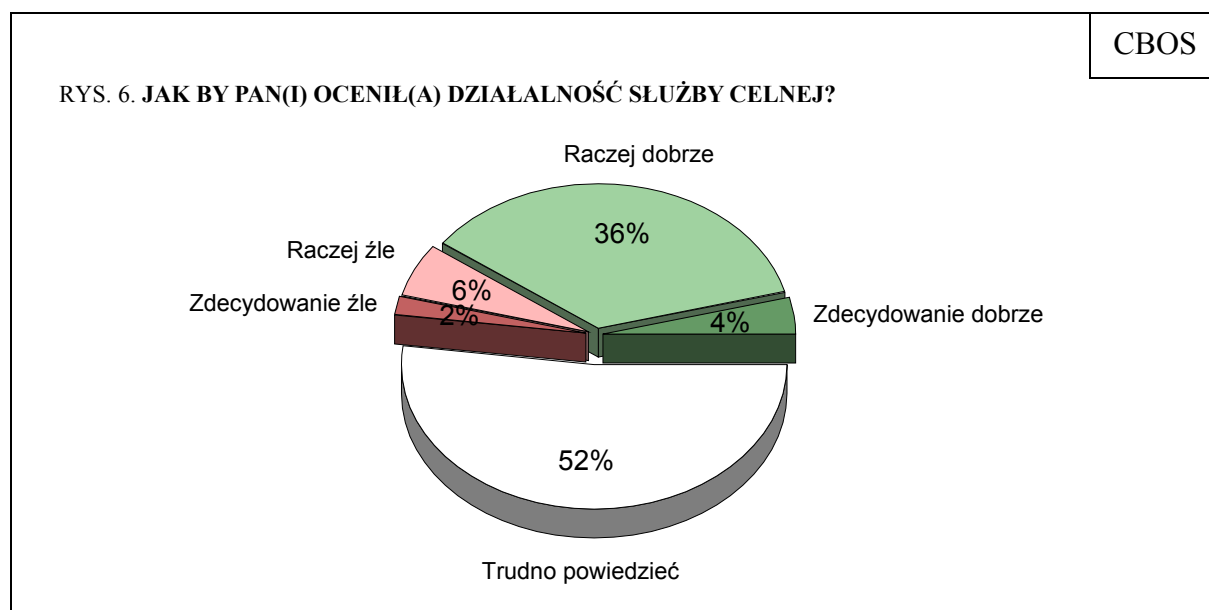
OPINIE O PRACY CELNIKÓW

Jak wynika z deklaracji, z pracą celników zetknął się bezpośrednio co czwarty badany (25%). Pozostali (75%) twierdzą, że nie mieli takich doświadczeń.



Bezpośredni kontakt z pracą Służby Celnej relatywnie częściej deklarują respondenci uzyskujący najwyższe dochody, posiadający wyższe wykształcenie, mający od 25 do 44 lat, a także pracujący jako kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem, pracownicy usług i prywatni przedsiębiorcy. Ponadto, jak wynika z deklaracji, na tle innych regionów z działalnością Służby Celnej najczęściej mieli kontakt mieszkańcy województwa opolskiego (47%), a także, choć już zauważalnie rzadziej, pomorskiego (31%).

Polacy, którzy mają wyrobioną opinię na temat pracy Służby Celnej, w większości oceniają⁴ ją dobrze (40%), tylko nieliczni są z niej niezadowoleni (8%).

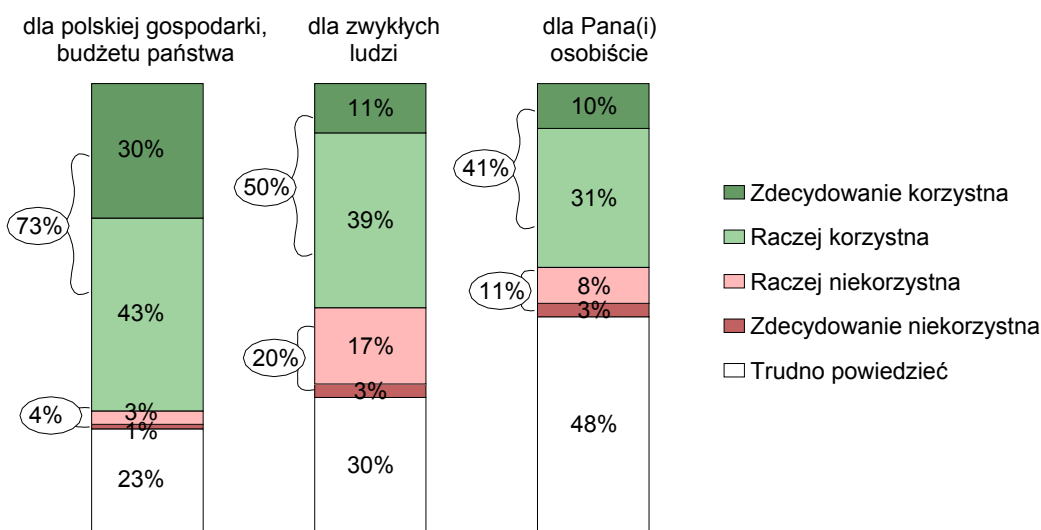


Osoby, które zetknęły się bezpośrednio z pracą celników, częściej niż deklarujący brak takich kontaktów wystawiają dobre oceny ich pracy (55% wobec 35%). Grupy te nie różnią się znacząco pod względem liczby wskazań krytycznych, natomiast brak doświadczeń – co zrozumiałe – przekłada się w znacznym stopniu na brak opinii (57% wobec 37% tych, którzy zetknęli się osobiście z działalnością celników). Pod względem liczby ocen krytycznych wyróżniają się mieszkańcy dwóch województw: kujawsko-pomorskiego (24%) i podkarpackiego (16%).

Trzy czwarte ankietowanych (73%) jest zdania, że działalność Służby Celnej ma korzystny wpływ na polską gospodarkę i budżet państwa. Mniej – bo połowa (50%) – uważa, że jest ona korzystna dla zwykłych ludzi, natomiast jedna piąta (20%) to kwestionuje. Dwie piąte badanych (41%) twierdzi, że praca Służby Celnej jest korzystna dla nich osobiście, a co dziewiąty (11%) wyraża przeciwną opinię.

⁴ Oceny działalności Służby Celnej w kontekście ocen pracy innych instytucji publicznych zamieściliśmy w komunikacie „Oceny instytucji publicznych”, oprac. M. Feliksiak, wrzesień 2011.

RYS. 7. CZY, PANA(I) ZDANIEM, DZIAŁALNOŚĆ SŁUŻBY CELNEJ JEST KORZYSTNA CZY NIEKORZYSTNA:



Osoby, które miały kontakt z pracą celników częściej niż ci, którzy się z nią nie zetknęli, potrafią ustosunkować się do wynikających z niej korzyści. Można ponadto zauważyć, że respondenci, którym zdarzało się kupować rzeczy pochodzące z przemytu, częściej niż ci, którzy tego nie robili, postrzegają pracę celników jako niekorzystną dla zwykłych ludzi (29% wobec 18%) i dla nich osobiście (19% wobec 9%). Trzeba jednak zaznaczyć, że grupy te nie różnią się znacząco pod względem opinii pozytywnych.



Jak wynika z deklaracji, co czwarty dorosły Polak kupił coś z przemytu, a niemal co trzeci nabył podróbkę jakiegoś produktu. Większość respondentów – w tym także większość tych, którzy zaopatrywali się w rzeczy nielegalnie sprowadzane albo podrabiane – ocenia ich kupowanie jako niewłaściwe. Przeważająca część opinii publicznej potępia także przemyt towarów oraz produkcję i handel podróbkami, przy czym – z wyjątkiem przemytu na własny użytek – większość opowiada się za karaniem takiej działalności.

Służba Celna, mimo iż pełni istotną rolę dla budżetu państwa, jest instytucją stosunkowo słabo rozpoznawalną – ponad połowa Polaków nie potrafi ustosunkować się do jej działalności. Tylko co czwarty deklaruje, że osobiście zetknął się z pracą celników. Wśród osób, które mają wyrobioną opinię o działalności Służby Celnej, przeważają oceny pozytywne.

Opracował
Michał FELIKSIAK

A N E K S

Tabela 1

		Jak często zdarza się Panu(i) kupować alkohol pochodzący z zagranicy, który trafił do kraju bez uregulowania za niego odpowiednich opłat, tzn. pochodzący z przemytu?			Liczba osób
		Co najmniej rzadko	Wcale	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		12	87	1	1077
Płeć	Mężczyźni	18	81	1	508
	Kobiety	6	93	1	569
Wiek	18-24 lata	14	85	1	132
	25-34	14	86		208
	35-44	14	85	1	184
	45-54	12	87	1	164
	55-64	11	87	2	193
	65 lat i więcej	6	92	2	196
Miejsce zamieszkania	Wieś	11	87	2	409
	Miasto do 20 tys.	12	88	1	134
	20-100 tys.	13	87		212
	101-500 tys.	15	84	0	177
	501 tys. i więcej mieszk.	7	91	2	145
Wykształcenie	Podstawowe	9	89	2	256
	Zasadnicze zawodowe	15	84	2	264
	Średnie	14	86	1	366
	Wyższe	8	92		190
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	6	94		101
	Średni personel, technicy	14	84	2	53
	Pracownicy adm.-biurowi	9	91		71
	Pracownicy usług	21	76	3	73
	Robotnicy wykwalifikowani	20	79	1	118
	Robotnicy niewykwalifik.	9	91		52
	Rolnicy	12	88		59
	Pracujący na własny rach.	10	90		38
Bierni zawodowo	Renciści	15	84	1	79
	Emeryci	8	90	2	243
	Uczniowie i studenci	9	91		72
	Bezrobotni	18	81	1	64
	Gospodynie domowe i inni	8	92		56
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	12	87	1	147
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	18	81	1	89
	sekt. pryw. poza rolnict.	12	87	1	242
	prywatnym gosp. rolnym	12	88		50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	10	90	0	158
	501-750	17	83		127
	751-1000	12	84	4	151
	1001-1500	9	90	1	186
	Powyżej 1500 zł	14	86	0	167
Ocena własnych war. mater.	Złe	10	88	2	169
	Średnie	11	87	2	487
	Dobre	13	87	0	421
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	11	89		59
	Raz w tygodniu	10	89	1	495
	1-2 razy w miesiącu	9	90	1	175
	Kilka razy w roku	14	84	2	240
	W ogóle nie uczestniczy	19	80	1	108
Poglądy polityczne	Lewica	14	86		156
	Centrum	10	89	1	361
	Prawica	14	85	1	303
	Trudno powiedzieć	10	88	1	256

Tabela 2

		Jak często zdarza się Panu(i) kupować papierosy pochodzące z zagranicy, które trafiły do kraju bez uregulowania za nie odpowiednich opłat, tzn. pochodzące z przemytu?			Liczba osób
		Co najmniej rzadko	Wcale	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		14	85	1	1076
Płeć	Mężczyźni	20	79	1	507
	Kobiety	8	91	1	569
Wiek	18-24 lata	18	82	1	132
	25-34	19	81		208
	35-44	11	89	1	184
	45-54	16	84		164
	55-64	14	85	1	192
	65 lat i więcej	5	93	2	196
Miejsce zamieszkania	Wieś	13	86	1	409
	Miasto do 20 tys.	12	88	1	134
	20-100 tys.	15	85		212
	101-500 tys.	15	84	0	176
	501 tys. i więcej mieszk.	12	87	2	145
Wykształcenie	Podstawowe	16	83	1	256
	Zasadnicze zawodowe	15	84	1	264
	Średnie	14	85	0	366
	Wyższe	7	93		190
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	4	96		101
	Średni personel, technicy	12	86	2	53
	Pracownicy adm.-biurowi	3	97		71
	Pracownicy usług	26	73	1	72
	Robotnicy wykwalifikowani	20	79	1	118
	Robotnicy niewykwalifik.	27	73		52
	Rolnicy	10	90		59
Pracujący na własny rach.	2	98		38	
Bierni zawodowo	Renciści	19	81		79
	Emeryci	8	91	1	243
	Uczniowie i studenci	16	84		72
	Bezrobotni	31	69		64
	Gospodynie domowe i inni	12	88		56
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	8	91	1	147
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	18	82	1	89
	sekt. pryw. poza rolnict.	15	84	0	242
	prywatnym gosp. rolnym	12	88		50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	18	81	0	158
	501-750	15	85		127
	751-1000	12	85	3	150
	1001-1500	11	89		186
	Powyżej 1500 zł	16	84		167
Ocena własnych war. mater.	Złe	18	80	2	169
	Średnie	12	87	1	487
	Dobre	14	86	0	420
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	6	94		59
	Raz w tygodniu	7	92	0	495
	1-2 razy w miesiącu	12	87	1	175
	Kilka razy w roku	22	77	1	240
	W ogóle nie uczestniczy	33	66	1	107
Poglądy polityczne	Lewica	17	83		156
	Centrum	14	86	1	361
	Prawica	13	86	0	303
	Trudno powiedzieć	12	87	1	256

Tabela 3

		Jak często zdarza się Panu(i) kupować paliwo pochodzące z zagranicy, które trafiło do kraju bez uregulowania za nie odpowiednich opłat, tzn. pochodzące z przemytu?			Liczba osób
		Co najmniej rzadko	Wcale	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		5	94	1	1076
Płeć	Mężczyźni	8	91	1	507
	Kobiety	3	97	0	569
Wiek	18-24 lata	8	92		132
	25-34	9	90	1	208
	35-44	6	93	1	184
	45-54	5	95		164
	55-64	2	97	1	192
	65 lat i więcej	2	97	1	196
Miejsce zamieszkania	Wieś	8	92	0	409
	Miasto do 20 tys.	6	94		134
	20-100 tys.	3	97	1	212
	101-500 tys.	4	96	0	176
	501 tys. i więcej mieszk.	3	96	2	145
Wykształcenie	Podstawowe	2	97	1	256
	Zasadnicze zawodowe	7	93	0	264
	Średnie	9	91	1	366
	Wyższe	1	99		190
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.		98	2	101
	Średni personel, technicy	2	96	2	53
	Pracownicy adm.-biurowi	2	98		71
	Pracownicy usług	11	89		72
	Robotnicy wykwalifikowani	10	89	1	118
	Robotnicy niewykwalifik.	5	95		52
	Rolnicy	18	82		59
Pracujący na własny rach.	3	97		38	
Bierni zawodowo	Renciści	4	96		79
	Emeryci	1	98	1	243
	Uczniowie i studenci	4	96		72
	Bezrobotni	8	92		64
	Gospodynie domowe i inni	10	90		56
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	2	97	1	147
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	10	88	3	89
	sekt. pryw. poza rolnict.	5	95		242
	prywatnym gosp. rolnym	21	79		50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	9	91	0	158
	501-750	5	95		127
	751-1000	3	95	2	150
	1001-1500	3	97		186
	Powyżej 1500 zł	6	93	1	167
Ocena własnych war. mater.	Złe	4	95	2	169
	Średnie	5	95	0	487
	Dobre	6	93	0	420
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	3	97		59
	Raz w tygodniu	5	95	0	495
	1-2 razy w miesiącu	5	94	1	175
	Kilka razy w roku	5	94	1	240
	W ogóle nie uczestniczy	10	87	3	107
Poglądy polityczne	Lewica	5	95		156
	Centrum	5	94	0	361
	Prawica	4	95	1	303
	Trudno powiedzieć	6	93	1	256

Tabela 4

		Jak często zdarza się taka sytuacja, że kupuje Pan(i) podróbki, tzn. produkty nielegalnie oznaczone znakiem należącym do innej firmy i jednocześnie przypominające produkty oryginalne?			Liczba osób
		Co najmniej rzadko	Wcale	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		30	66	4	1076
Płeć	Mężczyźni	32	64	4	507
	Kobiety	27	69	4	569
Wiek	18-24 lata	36	60	4	132
	25-34	49	50	1	208
	35-44	37	57	6	184
	45-54	26	70	4	164
	55-64	19	75	7	192
	65 lat i więcej	10	87	3	196
Miejsce zamieszkania	Wieś	31	64	5	409
	Miasto do 20 tys.	27	70	2	134
	20-100 tys.	25	71	4	212
	101-500 tys.	36	61	3	176
	501 tys. i więcej mieszk.	27	69	4	145
Wykształcenie	Podstawowe	18	77	5	256
	Zasadnicze zawodowe	34	63	3	264
	Średnie	34	62	4	366
	Wyższe	30	66	4	190
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	32	67	1	101
	Średni personel, technicy	38	58	3	53
	Pracownicy adm.-biurowi	30	68	2	71
	Pracownicy usług	43	54	3	72
	Robotnicy wykwalifikowani	40	57	3	118
	Robotnicy niewykwalifik.	40	60		52
	Rolnicy	25	70	5	59
	Pracujący na własny rach.	25	75		38
Bierni zawodowo	Renciści	24	68	8	79
	Emeryci	12	83	5	243
	Uczniowie i studenci	39	55	6	72
	Bezrobotni	44	50	6	64
	Gospodynie domowe i inni	31	64	5	56
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	27	71	2	147
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	48	49	3	89
	sekt. pryw. poza rolnict.	36	61	3	242
	prywatnym gosp. rolnym	28	63	8	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	33	64	3	158
	501-750	41	56	3	127
	751-1000	28	70	2	150
	1001-1500	27	70	3	186
	Powyżej 1500 zł	33	63	4	167
Ocena własnych war. mater.	Złe	19	75	6	169
	Średnie	31	64	5	487
	Dobre	32	66	2	420
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	29	69	2	59
	Raz w tygodniu	29	67	4	495
	1-2 razy w miesiącu	34	63	3	175
	Kilka razy w roku	25	71	4	240
	W ogóle nie uczestniczy	35	60	5	107
Poglądy polityczne	Lewica	35	61	4	156
	Centrum	30	66	3	361
	Prawica	31	66	3	303
	Trudno powiedzieć	24	71	6	256

Tabela 5

		Jak Pan(i) ocenia, czy kupowanie produktów pochodzących z zagranicy, które trafiły do kraju bez uregulowania za nie odpowiednich opłat, tzn. pochodzących z przemytu:			Liczba osób
		jest czymś niewłaściwym	nie ma w tym nic niewłaściwego	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		75	17	8	1075
Płeć	Mężczyźni	75	19	6	507
	Kobiety	75	16	9	567
Wiek	18-24 lata	73	19	8	132
	25-34	69	23	8	208
	35-44	79	16	4	184
	45-54	72	19	8	163
	55-64	81	14	5	193
	65 lat i więcej	75	13	12	194
Miejsce zamieszkania	Wieś	73	19	8	409
	Miasto do 20 tys.	77	16	7	133
	20-100 tys.	72	20	8	212
	101-500 tys.	77	15	8	177
	501 tys. i więcej mieszk.	81	13	6	144
Wykształcenie	Podstawowe	67	21	12	254
	Zasadnicze zawodowe	74	18	8	264
	Średnie	77	18	5	366
	Wyższe	83	11	6	190
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	85	9	6	101
	Średni personel, technicy	74	19	7	53
	Pracownicy adm.-biurowi	82	14	3	71
	Pracownicy usług	75	22	3	73
	Robotnicy wykwalifikowani	67	28	6	118
	Robotnicy niewykwalifik.	70	25	5	51
	Rolnicy	68	14	19	59
	Pracujący na własny rach.	81	18	2	38
Bierni zawodowo	Renciści	76	16	8	79
	Emeryci	76	15	9	241
	Uczniowie i studenci	76	11	13	72
	Bezrobotni	66	25	9	64
	Gospodynie domowe i inni	78	16	6	56
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	81	13	6	147
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	74	22	4	89
	sekt. pryw. poza rolnict.	73	23	4	241
	prywatnym gosp. rolnym	66	14	20	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	65	26	9	158
	501-750	77	17	6	127
	751-1000	80	15	6	151
	1001-1500	80	16	4	185
	Powyżej 1500 zł	76	19	5	167
Ocena własnych war. mater.	Złe	70	19	11	169
	Średnie	76	15	9	485
	Dobre	76	19	5	421
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	79	17	4	59
	Raz w tygodniu	80	14	6	493
	1-2 razy w miesiącu	70	19	10	175
	Kilka razy w roku	70	22	8	240
	W ogóle nie uczestniczy	69	20	11	108
Poglądy polityczne	Lewica	72	19	9	156
	Centrum	80	14	6	361
	Prawica	79	17	4	301
	Trudno powiedzieć	65	21	14	256

Tabela 6

		Jak Pan(i) ocenia, czy kupowanie produktów nielegalnie oznaczonych znakiem należącym do innej firmy i jednocześnie przypominających produkty oryginalne, tzn. podróbek:			Liczba osób
		jest czymś niewłaściwym	nie ma w tym nic niewłaściwego	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		74	17	9	1075
Płeć	Mężczyźni	77	17	7	507
	Kobiety	72	18	11	568
Wiek	18-24 lata	74	21	5	132
	25-34	65	22	13	208
	35-44	73	22	5	184
	45-54	76	16	8	164
	55-64	82	13	5	193
	65 lat i więcej	75	11	14	194
Miejsce zamieszkania	Wieś	74	16	10	409
	Miasto do 20 tys.	74	20	6	133
	20-100 tys.	68	22	10	212
	101-500 tys.	79	13	8	177
	501 tys. i więcej mieszk.	77	15	8	145
Wykształcenie	Podstawowe	68	19	13	255
	Zasadnicze zawodowe	75	17	8	264
	Średnie	74	19	6	366
	Wyższe	80	12	8	190
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	78	14	8	101
	Średni personel, technicy	74	17	8	53
	Pracownicy adm.-biurowi	78	18	5	71
	Pracownicy usług	68	21	12	73
	Robotnicy wykwalifikowani	66	27	7	118
	Robotnicy niewykwalifik.	67	24	9	52
	Rolnicy	74	10	16	59
	Pracujący na własny rach.	86	14		38
Bierni zawodowo	Renciści	75	15	10	79
	Emeryci	78	11	10	241
	Uczniowie i studenci	73	17	9	72
	Bezrobotni	65	30	5	64
	Gospodynie domowe i inni	79	12	9	56
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	77	15	8	147
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	70	25	5	89
	sekt. pryw. poza rolnict.	72	21	7	242
	prywatnym gosp. rolnym	73	12	15	50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	65	24	11	158
	501-750	74	19	7	127
	751-1000	75	18	8	151
	1001-1500	80	13	7	186
	Powyżej 1500 zł	77	17	6	167
Ocena własnych war. mater.	Złe	68	18	14	169
	Średnie	74	17	9	486
	Dobre	76	17	6	421
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	81	16	3	59
	Raz w tygodniu	79	14	8	494
	1-2 razy w miesiącu	66	22	12	175
	Kilka razy w roku	71	21	9	240
	W ogóle nie uczestniczy	70	19	11	108
Poglądy polityczne	Lewica	72	21	8	156
	Centrum	78	16	6	361
	Prawica	79	14	7	302
	Trudno powiedzieć	64	21	15	256

Tabela 7

		Czy zetknął(ęła) się Pan(i) bezpośrednio z pracą celników, Służby Celnej, np. przy przewożeniu jakichś towarów przez polską granicę lub sprowadzaniu czegoś do kraju?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		25	75	0	1077
Płeć	Mężczyźni	33	66	0	508
	Kobiety	17	83	0	569
Wiek	18-24 lata	17	83		132
	25-34	32	67	1	208
	35-44	34	66		184
	45-54	25	74	1	164
	55-64	23	77	1	193
	65 lat i więcej	13	86	0	196
Miejsce zamieszkania	Wieś	19	80	0	409
	Miasto do 20 tys.	25	74	1	134
	20-100 tys.	28	72		212
	101-500 tys.	27	73		177
	501 tys. i więcej mieszk.	30	68	2	145
Wykształcenie	Podstawowe	9	90	1	256
	Zasadnicze zawodowe	29	71	1	264
	Średnie	28	72		366
	Wyższe	32	67	1	190
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	39	61		101
	Średni personel, technicy	30	70		53
	Pracownicy adm.-biurowi	26	74		71
	Pracownicy usług	37	63		73
	Robotnicy wykwalifikowani	26	74		118
	Robotnicy niewykwalifik.	24	75	1	52
	Rolnicy	17	83		59
	Pracujący na własny rach.	42	58		38
Bierni zawodowo	Renciści	28	69	3	79
	Emeryci	16	84		243
	Uczniowie i studenci	14	85	2	72
	Bezrobotni	16	83	1	64
	Gospodynie domowe i inni	23	77		56
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	27	73		147
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	42	58		89
	sekt. pryw. poza rolnict.	31	69	1	242
	prywatnym gosp. rolnym	16	84		50
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	21	78	1	158
	501-750	26	74		127
	751-1000	22	78		151
	1001-1500	26	74		186
	Powyżej 1500 zł	37	63		167
Ocena własnych war. mater.	Złe	19	80	1	169
	Średnie	21	78	1	487
	Dobre	31	69		421
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	27	73		59
	Raz w tygodniu	22	77	1	495
	1-2 razy w miesiącu	19	81	0	175
	Kilka razy w roku	29	71		240
	W ogóle nie uczestniczy	32	68		108
Poglądy polityczne	Lewica	23	75	1	156
	Centrum	28	72		361
	Prawica	28	72	0	303
	Trudno powiedzieć	16	83	1	256